

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 koi. — fill.	Egy évre . . .	18 kor. — fill.
Egy évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	8 . . .
Fél évre . . .	2 . . . 50	Negyed évre . . .	4 . . .
Negyed évre . . .	1 . . .	Egy óra . . .	1 . . . 70
Egy óra . . .	1 . . .		
Egyes száma ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szö 4 fillér.

Hazug győzelmek.

Az angol lapok és pedig éppen az előkelőbb fajtájából, megtámadják a Reuter-ügynökséget, mert egy hazug angol győzelem hírént menesztette világgá a minap. Az a jámbor katonai zseni, aki szerkesztőségi iróasztala mellett vivta ki fáradhatatlan fantáziájával ezt a legújabb diadalt, most ugyan csak álmélkodhatik az idők változásán, hogy ime, így jutalmazák az ő bonfiui érdemeit. Mert hát tudvalevő dolog, hogy nem ez az első csatahír, amely a Reuter-ügynökség irószobáiban született meg és a melyet kövér betűkkel továbbítottak a főnnebb említett előkelő angol lapok a brit polgárok nagy lelki megnyugvására. Nagy Sándor, Attila, Napoleon békés nyárspolgárok voltak e hatalmas iparvállalathoz mérve és ha valóban elestek volna azok a burharcosok, a kik a Reuter táviratokban részint meghaltak, részint megsebesültek, részint pedig szomorú rabsorsra jutottak, akkor ma már Dél-Afrikában még a születendő létszámot is bírói zárlat alá kellene vetni, hogy az aktívák némiképen fődözzék a passzívákat.

A burok persze nem igen értek rá a hirlapi polemiákra. Ők a »Nyilt-

tér« helyett a csatatéren czáfoltak. — Ilyenformán folyt aztán két évig ez a kettős háború: az egyik lenn Dél-Afrikában, itt az angolok folytonos vereséget szenvedtek; a másik a hadi tudósításokban és itt már határozottan az angolok győzték szusszal. Az angol ember zsentlmén ember, de a háborús idők fölforgatják az erkölcsöket. Így hát Roberts, Kitchener, Macdonald és az elképzelt győzelmek többi hősei elégtelenen rakták koponyájukra a bérkoszorút, a melylyel a hadiszerecsenye istenasszonya helyett a költés muzsája ajándékozta meg őket.

És lám, e kétségtelenül praktikus hadászati fogáson éppen a zsurnalisztának kell rajtavesztenie, holott ő valamicskével mégis csak közelebb áll a hirköltés nemes művészetéhez, mint a nagy angol hadsereg érmekkel megpakolt vezérei.

Bizonyos, hogy van egy kis suba mögötti jelentősége ennek a dolognak. Az előkelő angol lapoknak, a brit közvélemény szószólóinak — nyilván nincs szükségük már olyan hírekre, a melyekben holt burok helyett holt betűk hirdetik csak az angolok győzelmét. A londoni népnek már semmi kedve arra, hogy üzleties ridegségéből szürcsöljön a szilajságba ittasulva, körme-

netekben ordítsa a körömszakadtáig tartó háborút. A sport kedvelő arisztokrata sarjak is belátták azóta, hogy a burháború nem rókavadászat és hogy van annál kellemesebb pályafutás is, minthogy az embernek 22 éves korára az elesettek rovatában tündököljön az arcképe. A hatalmas hirnevében megczibált, fáradt nemzet békét óhajt.

Hiszen hiába áltatná ugyanis magát azzal a balga céllal, hogy győznie kell minden áron, nehogy a többi gyarmatok is fölbátorodjanak gyöngeségének láttán. Jól tudják ők, hogy kiríthatnák a burokat utolsó szálig, sőt val vethetnék be a megelégedett farkok földült helyét, a szépséghiba akkor is ott marad az ő hirnevükön és azt nem további csigázó harcokkal, hanem békés gyarapodással lehet csak elmulasztani onnan. Ilyenkor tehát nagyon veszedelmes dolog a harciasak vérszemét újabb költött győzelmekkel izgatni még véresebbre. Inkább jöjjön a maga szomorú csupaszságában a valóság. Talán fájni fog a szép illúziók után a sivár csalódás, de ez a kiábrándulás a nyugalmas békére jőzanit. Az angolburháború tarka eseményeiben eljutottunk hát ahoz az időhöz, amikor még a hazugságot is rossz néven veszik.

Az idegenek légiójáról.

Ki ne hallott volna már erről a tarkabarká hadseregről, amely a tropikus gyarmatok lakói előtt szerez félelmetes tiszteletet a francia Gloire-nak? A pályatévészettek, a bünbeesettek, csalódottak, kalandos lelkűek végső menedéke ez, és a légió létszáma bőven megtelik azokkal a jelentkezőkkel, akik a világ minden részéből özönlének kalandokkal telt veszélyes sorsukba. Mindenütt nagy érdeklődésre számíthat tehát Georg d'Espartés könyve, amely most jelent meg a párizsi könyvpiacra és amelyben az idegenek légiójáról szerzett tapasztalatait gyűjti össze nagyobbára mulatságos anekdoták alakjában.

Az Idegenek légiójában mindenkinek megvan a maga oka, hogy elhallgassa a kislétét. A jelentkezésnél, a tiszttal nem is kérdezi sem nevét, sem nemzetiségét a jelemtetőnek. Végignézi tekintetével, aztán szánakozva mondja:

— Vezessék a regrutát a ruhatárba... uram, ön távozhat!

Ez udvarias mondással aztán el is bucsuzhatik a regruta az intelligenciától, a melynek egy egy sugara örökké szemében

marad. Ezt semmi balsors ki nem írthatja onnan. A legkülönbébb egzisztenciák keverednek össze a légióban. Tábornokok, admirálisok, mágnások fia, mindenféle európai hadseregek kilépett tisztjei, kétes multu kalandorok itt szépen megférnek az uniformis egyformaságában. Gyakran lehet regrutát találni, aki öt európai nyelven is beszél; van, aki a görög és római klasszikusokat olvasgatja szabad idejében; olykor közlegényeket lehet látni, amint sétaközben Kantról, Leibnitról, Pasteurról vitatkoznak. Egy káplár, akit a szerzőnek bemutatnak, a vegyészeti tanulmányozta és egy másik egy angol hölgy arcképét festette le.

A kép a londoni muzeumban látható. A légió bármely századában könnyűszerrel össze lehet toborzani egy műkedvelő színtársulatot. Van író, aki a darabot írja, zenesz, aki a zenét szerzi és mindig akad két tucatsznyi intelligens ember, aki betanulja a neki kiosztott szerepet. Az a látvány aztán minden megszokott színpadi látványosságot fölül mul, amikor ez a társulat fáklyák lobogó fénye mellett, hiénák távoli üvöltése közben, vagy pedig háborgó tenger közepén, a ringó hajófödélzetén egy vidám operetet játszik!

Ime néhány alak a légióból:

Egy volt tengerészhadnagy, a Saint-Cyri-i akadémia végzett növendéke, aki Z... őrnagy hadsegédje volt, egy napon azt a tréfát követte el, hogy föllebbvalója ruháját magára öltve, vattával és korommal teljesen az őrnagy mintájára maszkirozta az arczát. Teljesen megelégedve a munkájával, egy londresre jutott és méltóságteljes léptekkel ment be a kaszárnya kapuján. Az őrség tisztelegve kapja vállhoz a fegyvert és ő egy altisztet négy nap elzárásra ítél hamosan, mert nem eléggé tiszt a nadrágja. (Megjegyzendő, hogy koromsötét éjszaka volt, úgy hogy a körvonalakat is alig láthatta.) Ezután mikor egy csoport közlegényhez ért és azok haptákba vágják magukat előtte, jóakaró, atyai hangon kérdezte meg tőlük:

— Jó volt-e ma a zupa, fiuk?

Igenis, őrnagy ur!

— No fiuk, ti ugyan kevéssel beéritek. Végre hatalmas szomja egy zenés kávéházba üzte, ahol már vagy harmincz legionista mulatgatott. Persze, alighogy belépett vége volt a mulatságnak. Felállással

A magyar gazdák egy fontos létérdekéről.

(A huskérés.)

IV.

(S.) De hogyan lehessen a folyton hanyatló birkaténysztést fenntartani? Ez a kérdés. Hogy immár az utolsó órájában vagyunk annak, hogy ebben az érdeken még valamit tehesünk, arra nézve szolgáljanak tájékoztató a következő adatok. A birkalétszám a 20 év előtt 15 millió darabról ma már 6-7 millióra szállott alá, 1895-ben még 7 millió darabot mutatott ki az állatösszeírás s ma a további hosszas hanyatlás miatt csak ennél kevesebbről lehet szó.

Igazolják ezt a gyapjukiviteli számadatok is.

Ausztriába gyapjukivitelünk:

1895.	65.333 mm.	13.672.000	kor. értékben
1896.	58.166	13.162.000	" "
1897.	53.266	11.392.000	" "
1898.	51.038	11.998.000	" "
1899.	61.459	17.578.000	" "

Németországba gyapjukivitelünk:

1895.	15.637 mm.	2.962.000	kor. értékben
1896.	15.879	3.054.000	" "
1897.	13.612	2.146.000	" "
1898.	14.478	2.604.000	" "
1899.	27.922	6.597.000	" "

Ebből a kivitelből levonandó Romániának 8-900 mm., Németországnak 2-2500 mm. kitevő behozatala és ugyancsak hozzászámítandó a Franciaországba kivitt, de összeforgalmunkban ki nem mutatott néhány ezer mázsa finom gyapju kivitel.

Összes gyapju termelésünk mosott állapotban szintén 10.000 méter mázsára tehető, amelynek legfőbb egyharmada lesz idebenn feldolgozva, a többi kivitelre kerül.

Ha már most figyelembe vesszük azt, hogy csak Ausztriából mintegy 100.000 métermáza gyapju és félgyapju szövetet hozunk be, — 92 millió korona értékben — Németországból 1000 — 1200 mm. gyapju szövetet, mintegy egymillió korona értékben, Nagybritanniából 6-6500 mm. gyapjuszövetet 1.5-2 millió korona értékben, úgy

tisztában lehetünk azzal, hogy Magyarország népességének ruházatához szükséges gyapjut, országunk már előállítani nem képes, hanem a hiányt pótolni kell, Pedig ez hiba, akkor midőn a szabadkereskedelem bukásának korszakához elérve a védvám korszakot látjuk teljes erejével bekövetkezni s amidőn minden nemzet közgazdasági axiómául azt állítja föl, hogy lehetőleg maga állítsa elő nyersanyag szükségletét.

Nekünk is tehát a juhtenyésztés további hanyatlását a legnagyobb eréllyel kell feltartóztatnunk.

Az egyik eszköz erre az eddig vámentes gyapju és surrogatanyagainak megvámlása. A magyar agráriusok erre kétszeres erővel törekednek is és az országos gazdasági egyesület által kidolgozott vámtarifa javaslatba a háton mosott gyapju métermázsája 25 frt. minimalis és 22 frt. 50 kr. maximális vámot állapít meg. Ugyancsak követel vámot a pamutra is.

Ezen indirekt uton a juhtenyésztés hanyatlását föl lehetne tartóztatni, de ehez szükséges még az is, hogy a juhhus értékesítési viszonyait is amennyire csak hatalmunkban áll, megjavítsuk: mert csak a kettőnek együttes összehatása idézheti elő a biztos javulást, amire törekszünk. A mostan létező rendkívül korlátolt élő juh és pedig ürü és bárány forgalmat kívánjuk feltüntetni az alábbi számokban:

	Behozatal	Kivitel
1897	26.397	192.271
1898	21.269	147.496
1899	25.375	367.411

Igazán jelentéktelenné vált számok. Az 1899-ben feltüntetett 367.000 darabból 203.442 darab Romániába még 1894-ben vámelőjegyzés mellett legeltetésre ment ki és eddig vissza nem hozatott. — Tehát 1-200.000 darabot tesz ki az összes juh-kivitelünk. Kivitelünk zöme Ausztriába megy, Franciaországba szót sem érdemlő ez; mert 1899-ben 1322 darabot tett ki. A nem jelentékeny behozatal pedig főképp Szerbiából ered.

nek mindenféle dolgokról, csak a saját szelyükről nem — és végül megöli őket az ellenség. Multjuk, életük sötét regényeik... Titok marad.

A szerzőnek mutattak egy legionistát, aki nagyon sokszor fölűnt hőstettével, de akit sohasem lehetett rávenni, hogy a nevét megmondja. Valahányszor kitüntette magát, tisztnek akarták kinevezni, de ő mindig elhallgatta a nevét. Ha megmondta volna, ma már kapitány lehetne.

Egy másik legionistáról 1898-ban történt távozása után derült csak ki, hogy mielőtt a légióhoz került volna, a brüsszeli opera első tenoristája volt. És öt évig hallgatni tudott!

Egy másik legionista, aki a matematika professzorának mondta magát, arra kérte a hadnagyát, hogy mentse föl őt az elméleti iskolázás alól, mert ő már betanulta az összes könyveket. A hadnagy ki is hallgatta nyomban és csudálkozva látta, hogy a legionista ugyszólván betűről-betűre ismeri a könyveket. Később aztán mikor a tábornok szemlét tartott, hosszan szemügyre vette a legionistát, hozzálépett és szólanul kezét fogott vele. Kiderült, hogy az egyszerű közlegény annakelölte a Saint-Cyrii katonai akadémia tanára volt.

Egy izben egy kis faluban táborozott a légió; és a lakosság éppen nem leplezett

A nyugati államok, amelyeknek hus-termelése védelmezve van, teljes határozottsággal a husjuhokra mentek át. Franciaország is ebbe az irányba lépett és emellett az algiri behozatalt segíti elő. Kereskedelmi szerződések kötéseire irányuló törekvéseinknek Franciaországot nem lenne szabad szem elől téveszteni. Ha nem is lehet elérni azt, hogy egy millió juhot vigyünk ki évente oda, amint azt a jobb időben tehattük, de 2.300.000 darab számára ki kellene eszközölni a bebocsátást. Persze a do ut des elvén.

Ezt nyomatékosan kell kívánnunk — ismételjük — két okból. Az első ok, hogy a legfontosabb textilanyag honi termelését biztosítsuk, másodsor hogy a szarvasmarhatenyésztést tultermelésbe ne szorítsuk bele. S minthogy a termelők milliói nincsenek abban a helyzetben, hogy a termelést szabályozzák — úgy, mint a gyárosok, akik néhányan összeállva, megállapodnak kartellszerűleg a fogyasztásnak megfelelő mennyiségnek gyártására és ezzel az árdepresszió és áron alul pócsékolás elkerülésére, — éppen ezért az államnak nem szabad tétlenül néznie a nyerstermelő osztályok kínos vergődését, hanem hatalmával oda kell törekedni, hogy a termelés szabályozva legyen és a kívánatos irányban fejlődjen vagy redukálódjon.

Ennek regulálására pedig legalkalmasabb a juhtenyésztés fenntartása.

Debreczeni kereskedők és a kereskedők országos szövetekezése.

(A mellőzött vidék)

Megemlítettük, hogy a miskolci kereskedelmi kongresszus országos végrehajtó bizottsága a kereskedők országos szervezeteinek megalkotása ügyében Budapesten értekezletet tart (illetőleg vasárnap már meg is tartotta). Ezen értekezletre meghívták a

gyűlölettel nézett a francia katonákra. A tábornok, hogy valamiképpen megnyerje a lakosság rokonszenvét, elrendelte, hogy a katonái diszbe öltözve, jelenjenek meg a vasárnapi misén. Így is történt, de nagy álmétkodásukra sem népet, sem papot nem találtak a templomban. A pap nem akart ellenség előtt misézni.

Ekkor egy közlegény jelentkezett a tábornoknál, hogy ő hajlandó volna megtartani a misét.

— Hát hogy ért ön ahhoz?

— Tábornok ur, én valaha püspök voltam.

Bármily meglepő is volt ez a kijelentés, éppen nem keltett nagy szenzációt. A legionisták megszokhatták már az ilyen jeleneteket. A volt püspök magára öltötte a misemondó-ruhát, akadt két hadnagy is, akik kispapok voltak valaha; azok segédkeztek. Mibe után aztán a püspök is, a minisztránsok is újra uniformisokba bujtak. A püspök a közlegényibe, a minisztránsok a hadnagyiba...

Egy magyar is szolgált az idegen légióban, Mihályi Béla, aki nemrégiben adta ki ott szerzett élményeit. Valószínű, hogy még sok-sok híres név örököse rejtőzik ott névtelenül.

üdvözölték az „örnagy ur“-at és azután is csak suttogva mertek beszélgetni.

Megivott néhány üveg bort, amelyet a tulajdonos hajlongva hozott az asztalához. De ekkor eszébe jutott, hogy pénze nincs. A közönség nagy álmétkodására el kezdett hát vigan, duhajon énekelni és a legionisták hamar észrevették, hogy mennyire felűltette őket a hadnagy.

— Nini! Hisz ez nem örnagy, csak aféle skribler!

Négy tiszt az örnagy elé vezette, aki azonban kacagása közben jókedvűen megbocsátott a sikerült csínyért.

A legérdekesebb alakok azok a titokzatos legionisták, akiknek nevét, kilétét csak haláluk után lehet megtudni, sokszor még akkor sem. Megjelennek egy napon kétségbeeséstől vagy szegyetől ideűzve és a légióban, amely nevet, ruhát és kenyeret ad nekik, új élethez kezdenek. Tiszteletteljesen, de hidegen viselkednek új főlebbvalóikkal szemben, ajkuk szótalan, de szemük mintha csak azt mondaná:

— Én rá vagyok utalva az ön diszkreziójára. Elégedjék meg rövid válaszómmal. Nekem nincs élettörténetem. Az anyakönyvi számom az én nevem. Én ma születtem ép...

Szerényen mennek kijelölt szakaszukba, ott odaadással megtanulnak mindent, beszél-

debreczeni kereskedelmi testületeket is (nevezetesen a debreczeni ker. társulat és a debr. ker. csarnok választmányát is), a melyek azonban egyoldalú érdekek szolgálását és a vidék mellőzését látván ezen mozgalom irányításában, ezen értekezleten nem jelentek meg, hanem véleményüket írásba foglalva küldték fel. Így hangzik:

M. T. Végrehajtó Bizottság!

A hozzánk érkezett, múlt hó 16 áról keltezett megkeresés következtében a kereskedők országos szervezetének alapszabály tervezetére vonatkozó észrevételeinket a következőkben foglaljuk össze:

Mindenekelőtt kijelentjük, hogy az országos szövetségnek hívei vagyunk, azt sürgősen megalakítandónak tartjuk, — de csakis oly feltétellel vagyunk hívei, ha a megalakulás módzatai biztosítják, hogy az országos szervezet képes hazánk úgy általános, mint a vidék és egyes vidékek kereskedelmi érdekeinek előmozdításán közreműkölni, — de csak akkor tartjuk sürgősen megalakítandónak, ha a részletkérdések előzetesen és oly sikeresen oldottak meg, hogy a helytelen irány eleve kizártnak legyen tekinthető.

Mert bármennyire óhajtjuk, bármilyen sürgősnek gondoljuk is az országos egyesülést, készek vagyunk azt, amennyire módunkban áll, inkább késleltetni, inkább megakadályozni, mintsem hogy a megalakulás helytelen és elharmarkodott legyen.

Szent meggyőződésünk, hogy amily áldásos lehet a jól szervezett egyesület működése, oly átká lesz a hazai kereskedelemnek az a szervezet, mely kellőképpen, elő nem készítettven, csupán azért fogadtatnak el, mivel már készen van s mivel helyesebbnek előkészítése és előmunkálatai időt vesznek igénybe; és szent meggyőződésünk az is, hogy a tervezett alapszabályok elfogadása és az azok alapján való megalakulás hosszú időre lehetetlenné tenné a közszükségletnek a megfelelő egyesülést, az országos érdek igazi kielégítését.

És mivel mi a közölt tervezetben a kívánt biztosítékokat meg nem találjuk: e tervezetet sem általánosságban, sem részleteiben el nem fogadjuk és magunk részéről tiltakozunk az ellen, hogy az egyesület, amely a közölt tervezet alapján netán megalakuland, a tervbe vett „Kereskedők Országos Szervezete“, különösen pedig az „országos“ nevet viselje.

Indokaink röviden a következők:

Már a miskolci kongresszus alkalmával megkíséreltük előadni, hogy az alapszabály tervezet helytelen elvi alapokon nyugszik, hogy az lényegesen átalakítandó, még pedig — országos egyesületről lévén szó — az egész ország érdekeltjeinek meghallgatásával. Ilyesforma volt a határozat is.

Majdnem egy év telt el azóta! és az átalakítás tárgyában tudunkkal misem történt. Csak néhány nappal ezelőtt, alig 2 héttel az alakuló-gyűlés előtt tudtuk meg a végrehajtó bizottság nagybeesű felhívásából, hogy folyó hó 16-ára értekezlet s alakuló gyűlés lesz, még pedig a régi, vagyis azon az alapon, amelyet már a miskolci kongresszus alkalmával egybegyűltek többsége kifogásolt.

A 2--3 heti időköz arra, hogy egy vidéki társulat e nagyfontosságú kérdésben álláspontját teljes részletességgel precizírozhassa, oly kevés, hogy — különös tekintettel a nyári időre — már ez okból is a legtöbb vidéki egyesület hozzá sem foghatott a munkához. Nekünk, s így van vele — azt hisszük — a legtöbb vidéki egyesület is, munkánkhoz legalább 2 teljes hónapra van szükségünk.

Ennyit az idő rövidségére vonatkozólag! A mi már most magát az alapszabálytervezetet illeti, az lehet a budapesti, vagy pestmegyei társulatok egyesületének, de nem lehet tervezete egy országos szervezetnek.

Szerintünk az országos szervezetnek jellegét a vidék adja meg. S ha ez igaz, akkor ennek a körülménynek kifejezésre kell jutni az alapszabályok minden lényeges intézkedésében, ugyszólván minden pontjában. Amint hogy kifejezésre jut az ellenkező a beküldött alapszabály-tervezet minden intézkedésében, minden pontjában.

Mindjárt a cél hiányosan tüzetett ki. A II. §-ban nyoma sincs, a véleményünk szerint legfontosabb feladatok közül p. o. a fővárosi és vidéki kereskedelem ellentétes érdekei kiegyenlítésére szóló törekvésnek, a vidéki széjjelszört erők egyesítésének, vidéki kereskedelmi góczpontok létrejövetelének elősegítésének és a meglévők istápolásának.

Talán e hiányok okozói a további igen lényeges hibáknak, melyek közül csak a következőket említjük fel:

I. A tagokat illetőleg:

a) a kereskedelmi és iparkamarák helyzete, jogai és kötelességeinek körülírása legenyhébben kifejezve határozatlan.

b) az 5. §. sz. rendes tagok lehetnek minden korlátozás nélkül a jóváhagyott alapszabályval bíró hazai kereskedelmi társulatok. Nézetünk szerint csak azok lehetnek, a melyek önálló kereskedőknek általános érdekű egyesülései és így p. o. nem lehetnek önképző körök, hitelező egyletek, beszerzési szövetségek stb,

c) a tagsági j g gyakorlása nem függhet a tagdíjak fizetésének pontosságától.

d) helytelen a tagsági díj megállapítása. Egyenlő díjminimum mellett, a tagok számának arányában emelkedhetnek az. De ha a kötelezettségek különböznek, a jogok mérvének is azokhoz kell viszonyulni.

2. A szervezetet illetőleg:

a) a központi választmányon kívül mulhatlan szükség van (kamara területenkint) vidéki választmányokra is.

b) a szakosztályokban lehetőleg csak szakmabeliek foglalhatnak helyett.

c) a rendes közgyűlések a vidéki választmányok, illetve a kereskedelmi és iparkamarák székhelyén (felváltva bizonyos sorrendben) tartandók.

d) a rendes közgyűlések idejéről, nemcsak a tárgysorozatok, hanem teljes szövegű előadói javaslatok közlésével legalább 2 hónappal előzőleg minden tag értesítendő.

e) szavazattal nem bírók a közgyűlésen részt nem vehetnek.

f) az igazgató v. központi választmány ügy állítandó össze, hogy vidéki tagjai legalább 1/3 rész többségben legyenek.

g) a központi választmány üléseit felváltva a vidéki választmányok székhelyén, a vidéki választmányok pedig a kamarák székhelyein tartják.

3. Az elnökséget illetőleg:

a) az elnök nem lehet tagja más kereskedő társulat elnökségének, (az országos szervezet élére teljesen független férfi álljon.)

b) három alelnök választassék, egy budapesti, kettő a vidéki társulatok képviselőiből.

Tek. végrehajtó bizottság! Ezek azok az észrevételek, melyeknek megtételére és sebtében való megfogalmazására időnk volt. Munkánkat sem teljesnek, sem hibátlannak nem tartjuk, s koránt sem kívánjuk azt véglegesnek tekintetni. Micsak álláspontunkat óhajtottuk jelezni, a részleteknek pongyola felsorolásával pedig azt czéloztuk kimutatni,

hogy mik azok a főbb hibák és hiányok a tervezetben, amelyek nekünk első olvasásra szemünkbe ötlöttek és hogyan lehetné (ha ugyan jobb módját nem találni) a hiányokon és hibákon segíteni. Sem az összes hibákat nem tudjuk kimutatni, sem minden óhajukat kellő formába önteni.

És éppen azért, mert igyekezetünk dacára sem tudtuk a nélkülözhetlen tájékozottságot megszerezni, részünkről az országos szervezet kérdését még mindig nem látjuk annyira megérettnek, hogy a f. hó 16 án tartandó értekezlet az alapszabályok fölött végleg határozhasson, hogy az értekezleten megjelenők az országos egyesületet megalkothassák, miért is, a magyar kereskedelem jól felfogott érdekében kérjük a tek. végrehajtó bizottságot, sziveskédjék a hivatalos tervezetet megelőzőleg, vagy azzal párhuzamosan jelen átiratunkat is átoivasatni és megvitatni és sziveskédjék annak utána hozandó határozatát egy ujabban egybehivandó kellően elkészítendő értekezlet elé terjesztetni. Ez ujabbi értekezlet okvetlen meghozza a kívánt eredményt, ha az összehívás legalább 2 hónappal a kitűzött nap előtt történend, — ha a meghívókkal együtt a módosított alapszabály-tervezet is megküldetik, és ha a meghívó tartalmazni fogja a kijelentést, hogy az értekezleten kizárólag csak azok vehetnek részt és bírnak szavazattal, a kik a megküldött alapszabály értelmében rendes közgyűlésen is részt vehetnének és szavazhatnának, és jogosultságukat e ezéla kinevezendő bizottság előtt igazolják. Kérésünket a tek. végrehajtó bizottság hazafias jóindulatába ajánljuk

Délutáni levél helyett.

Mit akar az Eke?

A lelkes Radnóti Dezső „Eke“ főtitkár, író és Zoltai Lajos debreczeni író vállvetett buzgósága — kaput nyitott Debreczenben is az Eke hazafias egyesülete és nemzeti törekvései előtt. Büszkeségünkre szolgál, hogy az erdélyrészi magyarság mentésére és izmosítására indított nagyszerű mozgalomban a magyarvárosok között éppen Debreczen adja meg a vezérpéldát. Debreczen és általában a magyarság jóindulatát, gyámolítását legkiválóbban meg is érdemli az „Eke“, melynek a nagyszerű munkáját legtisztábban megvilágítja a lelkes magyar Zoltai Lajosnak, az Eke buzgó debreczeni ügyvivőjének a debreczeni összes iskolákhoz azon alkalomból küldött levele, midőn egyidejűleg, mint az Eke iskolai jutalomtárgyait, néhány száz darab művészi kivitelű és nyomásu erdélyrészi tájképet küldött a jobb tanulók között való kiosztásra. A debr. ref. tanítószék hálaival fogadta e szép megemlékezést és az egyesülettel való együttérzés jeléül határozta, hogy a debreczeni ref. tanítószék befog lépni az Eke-egyesület tagjainak sorába. Midőn ezen dicséretreméltó és követésre méltó előzményeket elmondtuk, itt adjuk a Zoltai Lajos szép levelét, melyből a kevésbé tájékozottak is megérthetik, hogy micsoda nagyszerű és hazafias czélokot szolgál az Eke.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület tudvalevőleg azt a hazafias célt tűzte maga elé, hogy kiegészítse az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület tevékenységi körét. A magyar társadalom e két nagy szerve tehát nem egymás ellen, de vállvetve, párhuzamosan működik, ugyan azon magasztos cél felé törve: a magyarság erősítésére. Emez, a EMKE, kulturális, amaz az EKE gazdasági téren dolgozik az élnemzetietlenedés, az eloháhosodás veszedelmétől fenyegetett Erdély-részi magyarság megmentéséért, lételéréért. Az Emke kisdedóvodákat, iskolákat épít, gyámolít és tart fenn a fenyegetett örshelyeken; szegény magyar papokat, tanítókat, egyházakat segít, vallási különbség nélkül; népkönyvtárakat, dalos egyleteket szerezve terjeszti a nemzeti kultúra fényét és ápolja a faji öntudat tüztét. — Az EKE az anyagi élet a létfenntartás realis küzdelmeiben nyújt segítő kezét erdélyi vérrokonainknak. Munkát és kenyeret akar adni az eddig magára hagyatott, nyomoruságos állapotban sinnedő szegény magyar népnek. Helyes gazdasági elvek szerint akarja irányítani Kalotaszeg, a Székelyföld és a többi magyarlakta vidék termelését. Piacot keres iparcikkeinek; összeköttetéseket szervez az erdélyi termelők és a fogyasztó közönség között. Az erdélyi magyarság jövedelmét emeli, legalább is a megélhetését mozdítja elő, mikor Erdély sokféle természeti kincseire, az Alpok országaiéval bátran vetekedő hegy-völgyes szép vidékeire — gyógyító forrás vizeire üdítő fürdőre tereli a tőkét jövedelmeztetni akaró vállalkozás, s egészséget, enyhülést, szórakozást kereső, turistaságot kedvelő közönség figyelmét.

Az Eke közhasznú törekvései iránt a debreczeniek érdeklődése is kezd ébredeni. A mi társadalmunk rokonszenve a közeli napokban számos oldalról és többféle módon nyilatkozott meg már e tekintetben. A debreczeni közönség részéről örömmel tapasztaltuk eddig is mostanában azt a támogatást, a mely nélkül hiába való minden hazafias buzgalom, minden fáradozás az erdélyi magyarságért. Az Eke Kolozsvárt székelő vezetői hálásan értesültek erről a szebb jövővel biztató felkarolásáról nemes ügyünknek. Az Eke titkára hivatala tehát részint törekvéseink rokonszenves fogadtatásának némi szerény viszonzásául, részint — öszintén bevallva — a közérdeklődésnek minél szélesebb körben való felkeltése céljából néhány száz drb. színes tájképet bocsátott rendelkezésem alá azért, hogy azokat legjobb belátásom szerint osszam ki a debreczeni iskolák között az iskolai évet záró vizsgák alkalmával jutalom díjaként. E művészi kivitelű képek Erdély természeti szépségei közül a Remetei sziklaszorost és a Gyilkos tavat ábrázolják Goró Lajos ismert festőművész eredeti festményei után. E képekből pár száz darabot a tanító urak címére szétküldtem azon kérés mellett, hogy azokat mint az Eke ajándékát elfogadni s a most folyó vizsgákon az illető tanító urak kal egyetértve, a legszorgalmasabb, legjobb magaviseletű tanuló közt részint párosával, részint egyenként jutalmul kiosztani méltóztassék röviden megmagyaráztatva a tanulók előtt az EKE hazafias feladatát. A jutalom képek kiosztásánál nemzeti szempontból kívánatosnak tartom, hogy tekinthe vétessenek az iskolában netalán levő, nemzetiségekhez tartozó olyan tanulók, akik erős hazafias magyar érzésük s édes magyar nyelvünknek kedvvel szerzett elsajátítása által is kitűnnek.

Debreczen, 1901. Jun. 13.

hazafias üdvözléssel

Zoltai Lajos

az EKE debreczeni ügyvivője.

NAPI HIREK.

A debreczeni külterület és a posta.

A „Debreczen“ hívta fel a figyelmet ama postaközlekedési botrányokra, melyeket a debreczeni külterület több ezer főnyi lakói szenvedni, tűrni kénytelenek, mert Debreczen népesen lakott külterületére a posta közlekedés teljesen hiányzik. Volt ugyan már itt olyan-amilyen postaközlekedés, de a külterületi adózó polgárok ettől is elestek és vadon állapotban hagyták, mint talán még az amerikai vad prairie-lakók sem, állítólag azért, mert a polgárnagy és a helybeli postafőnöke durczáskodnak egymásra. E türehetlen ázsiai állapotnak a megszüntetését, illetőleg a külterületi postaközlekedésnek a körülményekhez való szervezését ismételten sürgette és szóvá tette lapunk, mely sürgetéseinkre a nagyváradi postaigazgatóság válaszolt. E választ tudomásul vesszük és figyelemmel fogjuk kísérni az ügy megoldásában jelzett tárgyalások eredményét. Elaltni semmiesetre sem engedjük ezen oly nagy területre s oly nagyszámu adófizető lakosságra égetően sürgős és botrányosan káros, elhanyagolt ügyet, illetőleg annak a megoldását. Azomban csodáljuk, hogy Debreczen hatósága, ily álmosan, csökönyösen és közömbösen veszi ezt. sőt kívülről kell piszkálgatni a valóban közérdekű ügyet, melyről a nagyváradi m. kir. távirat-igazgató maga így nyilatkozik.

A „Debreczen“ tekintetes szer esztőségének Debreczen.

Lapjának mult hó 25 és 29-iki számában megjelent „A debreczeni postaközlekedés hiánya“, illetve a napi hírek „Igaz-e?“ című cikkekre értesitem, hogy már hosszabb idő óta tárgyalásokat folytatok arra nézve, hogy Debreczen város külterületi lakóknak szóló postaküldeményeket a címzetek lakásán kézbesíthessem. A tárgyalások eredményét maga idején tudatni fogom. Nagyváradi, 1901. június 13. Schöpflin kir. anácsos pt. igazgató.

A Csokonai-kör közgyűlése.

A Csokonai-kör tegnap tartotta évi rendes közgyűlését Géresi Kálmán elnöklése mellett. A közgyűlésen jelen volt Kiss Áron püspök is. Megnyitó beszédében az elnök azt a meglepő kijelentést tette, hogy az ő polgári állása összeférhetetlen a Csokonai-kör elnöki tisztével, amennyiben neki épen abban az időben, a téli hónapokban, a mikor a kör munkássága leginkább megnyilatkozik, körülbelül kilenczven napot hivatalból utazással kell töltenie. Ugy véli tehát, hogy a körnek már egy közelebb tartandó rendkívüli közgyűlésen foglalkoznia kell az elnöki szék másként való betöltésével, másik fontos jogi természetével s a most indítványozott házvétel kérdésével együtt. A közgyűlés ezután nem szólott hozzá az elnökség kérdéséhez, a mi nem is volt napirendre kitűzve, hanem először is meghallgatta Benedek János titkár évi jelentését, amelyet a Tóth

Béla pénztárok számadásával együtt tudomásul vettek s pénztárnoknak a felmentvényt megadták. A titkári jelentést közölni fogjuk. Addig is megemlítjük, hogy a Csokonai-körnek a mult év végén 40401 korona vagyona volt, amelyből 3000 korona házalap, mintegy 9000 korona pedig gyűjtött tőke; a többi a kör kezelésére bizott alapítványokra esik. A bevétel 6594 koronát, a kiadás 6081 koronát tett. A költségvetést 5105 koronával s 4890 korona kiadással indítványozták elő. Élénk vita támadt a ház építés felett. Dobiecki Sándor alelnök indítványozta, hogy a kör szerezzze meg a várostól Csokonai szülőházát, a bethlen-utcai elhagyott, most üresen álló iskolaépületet, amelynek telkére a kör kulturális céljainak megfelelő otthont építhessen. A tervet ő szívesen díjtalanul elkészíti. A választmány is elogadásra ajánlotta ezt az indítványt. A közgyűlés is magáévá tette s megbizta a választmányt, hogy a Csokonai szülőháznak megszerzése és az Otthon felépítése iránt tegye meg a kezdő lépéseket s idevonatkozólag rendkívüli közgyűlésen adjon jelentést. Végül a választmány sorrend szerint kilépett tiz tagját újra megválasztották. Köztük új tag csak egy van: dr. Boldizsár Kálmán.

Kiállítás és vásár kalotaszegi varrottasokból.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület fáradhatatlan a magára vállalt társadalmi közfeladatok munkálásában. Olyan nagyszabásu mozgalom mellett is, aminő a székely kongresszus előkészítése, amelynél a székelység összes gazdasági és társadalmi bajai megvitásra kerülnek, az egyesület vezetősége rá ér arra is, hogy Debreczenben ismét kiállítást rendezzen Erdély legnépszerűbb háziipari cikkeiből. Varrottasoknak, székely himzéseknak, csángó szötteknek igen gazdag gyűjteménye érkezett most városunkba: pompás asztalfutók, ablak függönyök, abroszok, ágytakarók, ágyterítők, kötények, karrinczák, ingek, törülközők, asztal kendők, pokróczok, stb., amelyek meglepően olcsó aron szerezhetők meg, diszére bármely szalonnak, uri lakásnak. A kiállítás és vásár, hová szabad bemenet van, holnap kedden nyílik meg a Simonffy utcza 1 sz. bérház 4. boltjában. Mint-hogy csak 3-4 napig marad nyitva, — figyelmeztetjük a közönséget, hogy siessen a kiállítást minél előbb megtekinteni.

A Debreczeni „Polgári Kerékpár Egylet“ országos versenye.

A debreczeni sport egyletek között egyik legvirágzóbb s legnépszerűbb sport egylet a debreczeni „Polgári Kerékpár Egylet. Nagyszeretettel, buzgósággal és sikerrel működik ez az egyesület, mely e hó 23 dik napján délután 3 órakor országos nyílt kerékpárversenyt rendez, az egyesület varga kerti versenypályáján, a Miklós utcza végén. A nagyon érdekesnek ígérkező versenyen a cs. es kir. 39 ik gyalogezred zenekara is közreműködik. E versenyre ugy a tarsas körökét, mint a kerékpársport barátait tisztelettel meghívja a magyar „Adjon Isten“ köszöntő szóval az egylet választmánya nevében Dr. Benedek Jánds elnök és Thieszen Arthur alelnök h. titkár. A versenypályán állandó Buffet. — Este 8 órakor — az Angol Királynő „Fehér termében“ társasvacsorát rendezek, melyen az egyleti tagok által bevezetett vendégeket is szívesen látják. Ugyanakkor osztják ki a díjakat is. De hogy a legfőbbet, a versenyt ne feledjük közöljük a verseny sorrendjéről kiadott hivatalos értesítést.

1. 2000 méter, 6 kör. Elsőnek, másodikkal kis ezüst érem, harmadikkal bronz

érem. 2. Vendégek versenye: 3000 méter, 9 kör a debreczeni Polgári Kerékpár-egylet kivételével. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst, harmadiknak bronzérem. 3. Egyleti verseny: 2000 méter, 6 kör. Nyitva a Polg. Kerékpár-egylet tagjainak. Első, második díj kis ezüst érem, harmadik bronzérem. 4. Seniorok-versenye: 1000 méter 3 kör. (E versenyben a 30 életévet betöltött versenyzők vehetnek részt.) Első, második díj kis ezüst érem, harmadik díj bronzérem. 5. Főverseny: 10.000 méter, 30 kör. Elsőnek aranyérem (30 korona érték), másodiknak kis érem, harmadiknak bronzérem. Vezetési díj nagy ezüst érem. 6. Juniorok-versenye: 1700 méter, 5 kör, 17 év-nél fiatalabb ifjaknak. Első, második díj kis ezüst érem, harmadik bronzérem. — 7. Tandem-verseny: 300 méter, 9 kör. Első díj nagy ezüst érem, második kis ezüst érem, harmadik bronzérem. 8. Vigasz-verseny: 1000 méter, 3 kör. Első, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronzérem. Nevezés a bírói páholynál. 9. Tréfás felvétel az összes kerékpárosok által rang, kor és terjedelem szerint. Nevezési zárlat 1901. június hó 22. déli 12 óra. Nevezések zárt levélben Thiesen Arthur alnökhöz intézendők (Darabos u. 9. sz.) Vendégegyletek rendezettségű tagjai belépti-díjat nem fizetnek. Helyárak falragaszokon és hirdetőlapokon hirdettek. Jegyek előre válthatók: Ifj. Gyürki Sándor, Békés Lajos és Kiss Lajos urak üzletében. Kutyát a versenyterre behozni szigorúan tiltva van. Az őrizetre bízott gépekért 20 fillér fizetendő. A pályán való járás szigorúan tiltva van.

Sóvágó János az esküdtsek előtt.

Az esküdtseki tárgyalások második ciklusa ma kezdődött. Sóvágó János a h.-bőszörményi hirhedt haramia, a környék réme került az esküdtsek elé. Sóvágó neve már nem ösmeretlen. A bíróságoknak állandóan van vele baja — 1874-ben büntették először 2 havi fogházra lopásért, majd 1877-ben 6 hó börtönre, melyet a vádlott nem akar elösmerni, továbbá 1877-ben 3 havi börtönre, 1879-ben 3 havi börtönre, 1880-ban 1883-ban rablás kísérletéért 2 évi fegyházra, 1891-ben 3 évi börtönre. Ösmeretté a b.-szt.-mihályi rablógyilkossággal s a mártónfalvi adópénztár kirablásával tette nevét. Mindkét büncselekmény elkövetésével Sóvágó J.-t vádolták s az első büncselekményéért úgy a törvényszék, mint a tábla kötél általi halálra ítélte, de a kuria kellő bizonyítékok hiányában felmentette. A mártónfalvi adópénztár kirablásának a tettesét is ő benne vélték feltalálni. Elítélte a törvényszék, a tábla is, de a kuria felmentette. Ma ismét a bíróság elé került. Szándékos emberölés kísérletével s rablás kísérletéért vonják felelősségre.

A m. év október hó 29-én Steier Sándor lakására a Pallag melletti tornyos tanyára négy állarczos rabló állított be, Steier, fiatal felesége s a szakácsné voltak otthon. A rablók fegyvert szegeztek Steier mellének s pénzt követeltek tőle, dulakodás keletkezett a rablók s Steier között, felesége is odament, azt is, Steiert is a rablók összeverték. Segélykiáltásaikra elősiettek a szomszédok, cselédek, mire a rablók megfutamodtak, de menekülés közben rálöttek Steinernére és a szakácsnéra, de nem találtak. A rablóknak több bűnjel hátrahagyása után sikerült elmenekülni. Nyomozták a tetteseket, többeket fogtak el, Sóvágóval együtt s a g. ó. v. á. g. ó. kivételével, — kire Steierné ráösmert s mivel más bizonyíték is volt ellene, szabadon bocsájtották.

A bíróság elnöke, dr. Szűts Miklós elnök, bírák dr. Szeőke István, Tatay Ferencz,

jegyző Deák Ferencz, a vádhatóságot dr. Bálint Dezső kir. alügyész képviseli, vádlottat dr. Kardos Samu védi. Az esküdtsek a következőkből alakult meg: Veréb Lajos, Ménes István, Balla Mihály, Halmágyi Sámuel, Tóth Ferencz, Rosenberg József, Gál Ferencz, Barna János, Varga József, Hauer Bertalan, Zádor Lajos és ifj. Pálffy József; pótesküdtsek: Julow Lajos és Gebauer Károly. Az esküdtsek megalakulása után felolvassák a vádiratot, mely a fentemlített esetet monlja el s amiért ma az esküdtsek elé került s vádolja Sóvágót, szándékos emberölés kísérletével, s rablás kísérletével. Ezután Sóvágó János kihallgatására került a sor. Vádlott alacsony, zömök termetű 44 éves, egyik szeme hiányzik, a másik is foly most. Az elnök kérdéseire világosan felel, zavarba nem hozhatják az elnök kérdései. Tagad, ártatlannak vallja magát.

Elnök: Megértette-e vádat? Bűnösnek érzi-e magát?

Vádlott: Nem vagyok bűnös. Én abban az időben apámnál otthon voltam, ártatlanul vádolnak. Semmit sem tudok. Majd tanukra hivatkozik, kik őt odahaza látták az apja házában. A Steier féle rablásról csak akkor értesült, mikor a csendőrök őtet tartóztatták. A felmutatott bűnjeleket, kalapot nem akarja ösmerni.

Elnök: Mifele vidékbeli emberek viselnek ilyen kalapot?

Sóvágó (Nevetve válaszol a kérdésre): Hát azt nem lehet tudni.

Felmutat az elnök több kendőt, melyet Sóvágó János anyja küldött a fogházba fiának. A kendők mind átvannak szurkálva bizonyos betűk vannak benne. Majd azt a kendőt mutatják fel, melyet álarcz gyanánt használtak a Steier féle rablásnál s a melyen hasonló szurások vannak ezen is, mint amiket a fogházban Sóvágótól elkoboztak. Álarcz próbát is tartottak. A fekete kendőt ráadták Sóvágóra. Látható a kendőn a szem, orr, fülnek helye s meglehetősen illik Sóvágó arcára. Ezzel a vádlott kihallgatása fél 12 órakor véget ért. A tárgyalást folytatják.

A jogakadémiáról.

Az akadémia rektor profeszorává az 1901—2. iskolai évre dr. reg Jánost, a kiváló bölelelet tanárt választotta meg az akad. tanács. A jogakad. dékánjává Dr. Helle Károly jogtanárt választotta meg a jövő tanévre a jogtanári kar.

Felfedezett gyilkosság.

Egyik előző számunkban megírtuk, hogy a debreczeni ügyészség rejtélyes gyilkossági ügyben folytat vizsgálatot, melyet két és fél év előtt követtek el H. Bőszörményben. Nagy János ottani lakost, felesége feljelentette, hogy Cs. Varga Rebekát, Nagy János nagyanyját férje gyilkolta meg. Az ügyészség a gyilkossággal vádolt unokát le is tartóztatta. Ebben az ügyben érdekesek az alábbi részletek, melyek világot vetnek a gyilkosság okára s hogy a vidéki temetkezési egyletek mennyire elősegítői az ilyen bűntényeknek. Cs. Varga Rebekát 76 éves asszonyt unokája Nagy J. több temetkezési egyletbe beíratta mintegy 1200 kor. erejéig, sőt amint mondják, egy és ugyanazon egyletbe kétszer is be volt iratva. Állítólag a temetkezési egylet szolgálja is beíratta 2 egyletbe is, a melyekbe már Nagy János is beíratta. Nagy János haragudott a nagyanyjára — mert nem akart (!) meghalni, az egyletek pedig bukófélben voltak. Elhatározta tehát, hogy elteszi lábáról az öregget. 1899. márcziás 17-én, mikor az öregasz-

szony egyedül volt otthon, a forró konyhába tört paprikát szórt, — az ajtót pedig rázárta az asszonyra, hogy ki ne menekülhessen, hanem benn megfuljon. Az öregaszony azonban az ablaknak rohant, azt kitörve, azon akart menekülni. — Ezt az unoka megsejditette, s berohant a szobába, a nagyanyját visszarántotta az ablakból s a földre rántva, addig fojtogatta a felig alélt asszonyt, míg lelkét kiadta. Azután, mint aki jól végezte dolgát, ment a temetkezési egyletektől a pénzt felvenni. Mint mondják, az asszony egészséges volt — a hirtelen halála felett csodálkozó szomszédoknak azt mondták, hogy a hasa fájt meg éjszaka s abba halt meg. Most, több mint két év múlva a Nagy felesége összehelyezett az urával s ez amugy magyarosan helybenhagyta szeretett hitvesét, aki erre levelet irt Daróczy József bűnügyi bíró urhoz, amelyben bevádolta férjét, hogy nevezetesen a férje — nagyanyja nem természetes halállal halt meg, — neki a férje bevallotta, hogy ő fojtotta meg — Így derült ki a gyilkosság. Különben Nagy János mint értesülünk a bizonyítékok sulya alatt már be is vallotta a bűnét, beösmerte, hogy ő folytatta meg a nagyanyját.

Elítelt biztosítási titkár.

A debreczeni kir. törvényszék szombat délután hozott ítéletet Benke István a „Bécsi“ bizt. intézet volt titkárának régóta húzódo bűnügyében. A törvényszék három napi tárgyalás után Benke Istvánt egy havi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte, a melyet a két hóig tartó vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az ügyészség az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 17.

A képviselőházban ma kezdték meg a közigazgatás reformjának a tárgyalását. Barta Ödön támadja a javaslatot, szemére vetette a kormányelnöknek, hogy a szakembereket nem hallgatták meg. Széll válaszában azt vitatja, hogy a javaslat megfelel, a munkát kevesbiti. Még a megyék tanácsát is meghallgatták. A tárgyalás tart.

Fejérváry diszpolgársága.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Budapest, június 17.

A főváros ma rendkívüli közgyűlést tart óriási érdeklődés mellett, Márkus polgármester bejelenti, hogy Fejérváry bárót Budapest diszpolgárává történendő megválasztása ügyében indítványt adtak be, hogy Széll Kálmán, és Aponyt is válasszák meg, arról is jelentést tesz a közgyűlésnek, hogy Kasics Péter 30 interpellációt jelentett be. Az interpelláló 10 óráig 16 interpellációt terjesztett elő. Kasics ezt is elbeszéli s csak azután döntenek a diszpolgárság ügyében.

Póstyén

európai híres kenes iszapfürdőit a t. közönség külföldi s fi g y e l m é b e ajánlók. Specialitása: lokális iszapfürdői egyes testrészekre, melyek nagy jelentőséggel bírnak és a legsúlyosabb köresekben is eredményesek. Ezen iszaptag fürdők hőfoka szabályozható s így a leggyengébb szervezetűknél is ugyanazon gyógyhatással alkalmazhatók. Póstyén fürdő javallva van: c s u z, k ö s z v é n y, i s c h i a s, csonttörések stb. eseteinél, mely bántalmaknál esodálatos eredmények értek el. Rendelkezik új és legelőkeltebb fürdőberendezéssel, van színház, 2 zenekar, vill. világítás, penzió. Budapesttől közvetlen vonattal 1/2 óra alatt. Prospectust és bővebb értesítést szívesen ad a fürdőigazgatóság.

SZÍNHÁZ.**Márkus Emília felléptei.**

(Francillon. — Folt, amely tisztit.)

Márkus Emiliát, a kiváló magyar színművésznőt, a magyar színpad büszkeségét holt szezomban hozta Debreczenbe az igazgató. Magára vessen az igazgató, ha — a felemelt helyárat is hozzávéve — szezon szerű a siker is... Sajnáljuk, hogy épp Márkus Emíliával kísérletezett így, kit a színidény virágzásakor kellett volna a debreczeni színpadon felléptetni, nem ilyenkor midőn a színházlátogató közönség nagyobb része menekült, már szerte költözött a rekkenő levegőjü városból. A Márkus Emília nagy elősmert nagy művészetéről nincs mondanivalónk, ő mindig mesterit alkot a maga szerepkörében. Ugy a „Francillon“-ban, mint „Folt, mely tisztit“-ban is mesterileg játszotta szerepét, sajnos, hogy az elsőfelléptekor aránylag gyér közönség gyönyörködött ebben a mesteri művészetben. A vasárnapi esti előadásakor már inkább teltebb volt a ház képe. De megállapítottuk, hogy dacára a Márkus Emília nagy művészetének ily egyenlőtlen erejü keret mellett, a további vándor körúton, Komjáthy a „maga“ számára aligha fog kielégítő sikert és elismerést aratni. Nyári szezomban, felemelt helyárat és ily egyenlőtlen erejü keret? . . . Nem esodáljuk, ha „bicska beletörés“ lesz a próba-szeronese vege.

A makacs gyomor.

Az illető, a ki rosszul emészt, szomorú és lehangolt lesz. Környezetének legesélyesebb ellenmondását sem bírja eltűrni, nagyon ingerlékeny és hozzátartozói nagyon nehezen tudnak valamit kedvére tenni. Fizikai tekintetben a dolog másképp áll. Az ember fél minden tápláléktól, mert azt tapasztalta, hogy mihelyt azt magához veszi, időnként szörnyü fájdalmakat okoz. Először légzési nehézségeket érez az ember és oly érzés támad, mintha valamely nehéz tárgy feküdnék a gyomron Erre oly heves görcsök következnek, mintha a belek szét akarnának szakadni vagy pedig makacs égést érzünk. Ha oly étkek kerülnek oda, amelyeket a gyomor nem bír megemészteni akkor hányási rohamok állnak be, melyek a testet nagyon kimerítik. Főfájásban, valamint bél-fájdalmakban szenvedünk s így a belek szintén nem működnek jobban a gyomornál, minthogy ennek rossz befolyásától szenvednek. A vér elszegényedik és általános nagy

elgyengülés a következménye ezen állapotnak. Ujtsa Ön meg vérét egy hatásos erősítő szer alkalmazása által, aminők a Pink-labdacsok és kétségtelenül ugyanolyan eredményt ér el, mint Schreiber Mór ur, tekintélyes kereskedő Bélfenyéren, u. p. Tenke. Ez a nejevel vetette be a Pink-labdacsokat és annak ez által egészségét ismét visszaszerezte. Kijelenti, hogy ezen labdacok ne-jét oly gyomor-bajból gyógyították ki, a melyben több hónapon át szenvedett, valamint a folytonos fejfájásból, amely szenvedéseit csak fokozta. Mindez most eltűnt, — mondja a férj — és egészsége, nagyon rövid, de rendkívül hatásos kezelés után, kitűnő. APink-labdacsok a vér megújítása által meggyógyítják a vérszegénységet, sápkórt, neurastheniát, idegbajt és rheumát. Ezenkívül nagyon hatásosak mindennemű tulerőltetés vagy kicsapongásból származó általános gyengeségnél.

Kaphatók minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi főraktárban **Török József** gyógyszerárban **Budapesten, Király-utca 12 sz.** dobozonként 1 frt 75 krért vagy 6 doboz 9 frtért.

IRODALOM.**A Természet.**

Dr. Lendl Adolf és Lakatos Sándor gyönyörűen illusztrált, gazdag tartalmu állattani, vadászati és halászati folyóiratának legújabb száma megjelent. Diszes kiállításánál és tartalmánál fogva magas színvonalon áll a folyóirat a melybe Sajó Sándor; Boér Miklós, Lakatos Károly, Lakatos Vincze, Tarján Tibor, Dr. Rátz István, Glück István, Öreg horgász, dr. Vutskits György s még számosan irtak tartalmas közleményeket. — A Természetnek egyik gyönyörű verses közleményét, a Debreczenben tartózkodó kiváló tehetségű fiatal költőnek, Dezső Ferencznek, a Balatonról, „a magyar Tengerről“ irt remek költeményét e helyütt kiemelve közöljük

A Magyar Tenger.

Piros arcú szép menyecske, alföld,
Delibábos kendővel kaczerán,
Zord bércek fiát, hogy meghódítsa,
Csalfa mosoly szép arcán azért van.

Te szép alföld, ne mosolyogj én rá!
Tündérlány az én szívem szerelme;
Ha megcsálnám, háborgó haraggal
Minden habja tán ellenem kelne.

Itt születtem én a közelében;
Még gyermekifjan bűvölt engem el
És azóta érte égek folyton,
Mély, ábrándos, örök szerelemmel.

A Balaton ez a szép tündérlány . . .
Szebb nekem mint napsütötte róna.
Vonz, leköt szívhódító bájával
S az ígézet el nem röpöppen róla.

Gyönyörködve néz Isten is rája. —
Hogy elbűvöljön szívet és szemet:
Gyönnycseppekből szöve, idetűzte
Széphazánkrae drága gyöngyszemet!

Sima tükrén csillogtatja képét
Aranyos jókedvvel az öreg nap;
Majd önfénye szemét kápráztatja
S képe elé egy kőszá felhőt kap.

Nap, utána jó hold és csillagtábor:
Az egész mennyország itt nevet . . .
Esti cáillag vidáman köszönti
És hajnalban rá bús fényt hinteget.

Buzogányos fejü nádasok közt
Apró szellők vigan kergetőznek;
Pillangó-sereg csapong felettök,
S ki ott tévedt, kivezetikötet.

A viz szélén, lágy habfodrot verve,
Szellők apja, a szél egyet nyargal;
Kivert hullám csöndes loccsanással
Csókolódzik béka-teknős parttal.

Nő a gyöngye szél ereje gyorsan,
Ott bent nyargal már a viz közepén
Hullámokat vert föl . . . a halásznép
Hálót von be a vihar közelén.

A zalai part felől sebesen
Égre jönnek halkan dörgő felhők,
A háborgó viznek minden csöppje
Hirdeti, hogy a vihar már eljött!

Zord tengervész a Balaton dühe;
Bősz, szilaj, mint ősanja, a tenger . . .
S nem csak szélvész korbácsolja őt fel:
Önmagától háborog nem egyszer.

Vad démon viharban a tündérlány!
Ha vést jósol a viz és a határ:
Ijedten fut róla lélekvesztő
S a fehér szárnyú szép halász-madár.

Hatalma szól hullámesapkodás közt
S megbüvölő csalfa mosolyában . . .
S midőn a jégkeble ketté hasad:
A rianás menydörgő szavában!

Dezső Ferencz.

CSARNOK.**A kurta nemesek földjén.**

(Regény.)

A „Debreczen“ számára irta:

Ifjabb Móríc Pál. (23.)

Klopák Boleszláv, klopawitzi és rakownitzi lovag, penzionált tengerésziszt, házassága révén került ezen szüz magyar mezősi földre. Bizony a tengertől meglehetősen megszire elkerült, mert a sik határban a kacsázó, szikes, nádas tó a legnagyobb viz. Ennek a vizében sok a pióca, de apróbb, ugynevezett. czigányhalat is fogdosnak belőle a parasz-tok. A paraszt barátja az ilyen moesári csemegének.

Mindazonáltal Klopák Boleszláv, bor mellett, gyakran maga előtt vélte az Adria, meg a földközi tenger haragos hullámaikat és a végtelen zöld Ozeánt . . . Micsoda boldog volt ilyenkor. A pipafüstös nagy vendéglői szoba levegőjében, mintha csak a hajószoba levegőjét szivta volna . . . Előadta a lisszai nap történetét. Thegethoff admirális az ágyuival miként pörkölte oldalba a talján hadihajókat. Miként kavargott a feneketlen örvény, a mikor a roncsokat a tenger sósvize temette el. Ez a sósviz! Ez a sósviz! Hektikás ember nem terem a hajófedélzetén. Aczélként keményedik ott az izom.

Klopák bácsi néha hamiskásan kacsin-tott. Tudnivaló, kerültek oly csintalan törté-netei is, melyekkel a felesége előtt nem dicse-kedett soha. De jobb is hogy nem tudta az asszony, hogy a tengerparton, Alexandriában vagy hol- volt egy palota . . . Olyan palota

sehol. A ki abba beakart menni, előbb öt aranyat fizetett a portásnak. Hanem aztán persaszőnyegen, virágok között az ut a nagy aranyozott ajtós szalonba, melynek a falát számtalan kép ékesítette. Csupa női kép. Bársonyból, selyemből itt minden butor. Oly puha, mint szép asszony karjának az ölelése. A mi kép a falat díszítette, az a világ mindenfajta nemzetének a legszebb nőiről volt összeválogatva. A melyik szőke, barna, fekete, vagy vörös donna, így a portré után, a dzsentlemenek megtetszett, a pazarlivrés szerecsenszolga ahhoz vezette őt. Mert ennek a sok szép képnek az eleven mása mind bentlaltatott ebben a varázspalotában. Aztán egyszer csak az illatos, virágos folyosón elmaradt a soerecsen szolgál. És a dzsentlemen mögött becsukódott egy rejtett ajtó. Összehúzódott a nehéz selyem kárpit . . . A míg a lajtinánt szabadsága le nem telt, a míg az utolsó arany ki nem fogyott a zsebéből, ritka hagyta ott a varázspalotát.

Lovag Klopák Boleszláv ilyféle csintalan történetet számosat mondott. Ámde noha többféle világnyelven beszélt, a magyar nyelvet husz év alatt sem sajátította el. Ennyi idő óta élt a feleségével az akácvirágos magyarföldön. Mégis csak törte a nyelvet. Dadogott . . . Mőfőlelt büszkélkedett a borjunál is nagyobb kutyájával. A Czézár, a tigrishez hasonlatos tarka, sima állat, érdekes fogadásra is alkalmat szolgáltatott. Klopák és Debaldi hadnagy fogadtak. A hadnagnak meg három füstös, pisze orru, vicsori fogu, méregzacskó természetű kutyácskája volt. A Jack, Pluto, Lady. Három törpe rémkutya. Ezek, ha valamibe belecsimpaszkodtak, mint csak a pióczák.

Erre a négy kutyára fogadtak, hogy a három törpe kutya leveri a nagy óriás kutyát. Vagy két tuczat pezsögőbe állott a fogadás. A nagy vendégfogadóban történt a kutya- viadal.

— Hurráh Jack! Plutó! Lady! sivitotta a vékonyhangu Debaldi. Szinte belezöldült, úgy biztatta a kutyáit. Azok mint a vaddarás rohantak a Czézárra. Éhes piócza módon tapadtak az oldalába, fülébe. A nagy kutya fájdalmában felvonított. A tisztek és a többi urak tapsoltak.

— Brávó, Lady, biztatták a vérben forgó szemű, őrjült dühös kis szörnyet.

— No Klopák bácsi, a Czézár mindjárt végrendelkezik, Bredow kadét kutyálkodott a lisszai veteránnal, noha az ágara őt is rendkívül lekötötte. Ez a zsemlyeszínű szerencsétlen agár annyira megijedt, hogy az ablakon akart ugrani ki.

De már erre Klopák bácsi is megszólalt:

— Asz a ding! . . . Hotyis montnak csak? Szabat nekem is montni Czézárnak, hogy mars-mars! Rajtá! . . .

— Hogyne! feleltek a nézők.

Klopák csak egyet pisszentett. Egy-két szempillantás! A Lady már összeropogtatott bordával hörgött a földön. És a Plutó is vértől borítva repült a levegőbe. Eldöntetett a fogadás. Mert Debaldi, hogy legalább Jacket megmentse, közbekiáltott:

— Halt! Elég! . . .

Ekkor ez a rettenetes nagy állat gazdája egy szavára lefeküdt a földre. Vérző sebeit nyalogatta és fájdalmában nyifogott. Bredow kadét már parancsolta is a pezsögőket. Nosztitz, az elegáns báró, a mérges Debaldit ölelte derekon. Keringözött vele. Nevetve dudolta a fülébe a „Koldus diák“ egyik pajzán, kedves melódiáját.

Mir ist manches schon passirt,
Aber so Etwas noch nicht . . .

A véres csatatér helyét hamar feltisztították. Elszállították a kutyákar, még pedig a bajnokilag pusztult Ladyt már holtan. Megkezdődött a pezsögés. Bredow mindenáron Duminyt akart. Azonban a vendéglős csupán Litke-pezsögővel szolgálhatott. Más hiányában megelégedtek ezzel is. Utóvégre egripiros borral a magyar pezsögő sem megvetendő. Legalább a tapasztalt Klopák Boleszláv így vélekedett.

Ebbe a viharos társaságba vetődött később Ormós Miklós Szücs Kristóf mezősi némettel. Nagy riadalommal fogadták őket.

Ormósék is az asztalhoz ültek. Azonban a barnaszemű kövér pinczérleány miatt Miklós majd összezördült a kadéttal. A részeg kadét féltette a leányt; mikor pedig a kadét már a pezsögős üvegre is reátette a kezét, Miklós csak ennyit mondott:

— Szóltál valamit, pajtás? És hogy az asztal hegyes sarkát megmarkolta, letört az. A kadét elbocsátatta a pezsögős üveg nyakát. A szóváltás tréfaként enyészett el. A berugott kadét a Besgyány Tóni nyakára szorult.

Másnap Ormós kábultan ébredt fel a diványon. Másra nem is emlékezett vissza. mint a Debaldi hadnagy szavára, a ki részeg fővel sokat összevissza beszélt valamiféle kövér zsidólányról.

XV.

Még a nyár Kata boldogságát érlelte. A magyar puszták, a magyar tanyák ilyenkor benépesülnek. Az utszéli napraforgó virágra ugyan por tapad, hanem a kalász annál büszkébben emelgeti tömör, aranyos fejét, A fűrj a kalászkok hűvös tövében fészkel kotlóstól, ugyanigy a nyul.

Aztán egyszer nóta hallatszik. Napsütött arcu magyarok, férfiak és nők táboroznak le a kalász tenger szélén. A vízzel tele facsobánt beássák az árok oldalába. Kezdődik az aratás.

A mezősi magyar ilyenkor hódol a földjének, melynél fenségesebb valamit nem ösmer. Hisz ennek a selymes pázsitja fejedelmi bölcső, kövér rögei között áldott a siri ág. Nótától zeng a széles határ. A suhogó kaszás takarók, mint a katonákat, sorakoztatják a buzaföld keresztjeit. Micsoda az öröm, ha néha valamelyik nyulfiát nyomott le a friss tarlóban.

(Folyt köv.)

Ebesi ártézi víz a legjobb legegészségesebb üdítő ital. Kapható minden fűszerüzletben, kávéházak és vendéglőkben. Főraktár: Piacz-u. 7. sz.

Nyilttér.

'MARGIT'
GYÓGYFORRÁS.

Margitforrás-telep (Bereg megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kiténő hatásu a **légtak s tüdőhurutos állapotainál**, különösen ha a köpet nehezen szakad fel; tüdővészeseknél még akkor is, ha vérköpésük van, a „Margitviz“ megbecsülhetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a **gyomor és belek hurutos állapotainál**, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav az oka a rozsz emésztésnek.

A húgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatokat tesz továbbá a **hólyag hu utos bántalmainál**, a **kő és homokképződés eseteiben**, miért is a **budapesti és bécsi egyetem orvostanarai**, mint az **orvosvilág egyéb előkelőségei** a legszivebben használják s előnyt adnak a „Margit“ forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvszernek bizonyult járványos betegségek idején főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános közkeveltségnek örvendő
Főraktár: **Édeskuty L. Budapesten**

cs. és kir. udv. szállító.

Ásványvíz nagykereskedő.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Szives tudomásul!

Saját termésű, tiszta

természetes ó-borok

Szent-Anna puszta homoki
szőlő telepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 „
Veres asztali 98-ról	80 „
Veres Kadarka 98-ról	1.20 „
Asztali siller	70 „
Nagy burgundi siller	92 „

Palaczkokért 16 fillér letét.

Hordó számra való vételnél megfelelő engedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Tisza palota
valamint

Geréby Fülöp Utódai uraknál.

Utolsóelőtti hét!

Huzás visszavonhatlanul

1901. JUNIUS 25^{én.}

Főnyeremény

30.000 korona értékű

Concordia sorsjegyek

á I korona

ajánlja:
Szentkirályi Tivadar, dohánytőzsde.
Mendelovits Lajos
DEBRECZEN.

Eladó

fiatal Szent-Bernhardi **kutyák**, a legnagyobb díjjal kitüntetett szülőkötől, dbrként 40 frtért, továbbá eladó „Zesar II. von Biel“, mely 8 első díjal és a bpesti győzelmi díjat nyerte, 350 frtért. — **Josef Kravayna, in Pettau, Stajer.**

2850—1901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. tvszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Pap Istvan végrehajthatónak Reszeg Károly és neje elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tvszék a derecskei kir. jbiróságnak területén levő h. bagosi 67 sz. tjkvben A. I. 3—4 sor 11/b. és 725 hrsz. ingatlanokra 144 koronában, a h. bagosi 965 sz. tjkvben A + 1 sor 2942 hrsz. ingatlanra 148 k.-ban a h. bagosi 696 sz. tjkvben A + 1 sor. 3579 hrsz. szőlőre 68 kor. a h. bagosi 696 sz. tjkvben A + 2 sor. 732 hrsz. szántóra 92 kor. a h. bagosi 925 sz. tjkvben A 4362/a hrsz. szőlőre 144 kor. a h. bagosi 1181 sz. tjkvben A I. 1599/b 2808/a 3984/b 3799/a 2457/b és a 3597/b hrsz. ingatlanokra 808 kor. a h. bagosi 576 sz. tjkvben A I. 1 sor 45 hrsz. házra 400 kor. ban egészben, úgy az A I. 2—4 sor 1487 1248 és 1001 hrsz. ingatlanoknak Szegény Máriát illető hanyadára 136 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak fogantatására határidőül **1901. é. júl. hó 8-ik napjának d. e. 9 órája** H. Bagos község házához kikiáltott.

Kikiáltási ár a tulajdonon részletezett becsárak, azonban az árverésre kitélt ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni avagy az 1881 LX. tc. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál és H. Bagos község előjáróságánál tekinthetők meg.

Kelt Derecskén a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál 1901. é. márc. 23-án.

Harsányi Guszláv

kir. tvszéki bíró.

727—1901. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1028/2—1901. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a debreczeni ref. egyház részére Kiss József debreczeni lakostól 6000 kor. tőke, ennek 1900. évi május hó 11-ik napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 154 korona 36 fillér perköltség erejéig 1901. évi április hó tizenhatodikán bíróilag felülfoglalt és 985 koronára becsült butorok és egyebekből álló ingóság k **1901. évi június hó 25-én délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és 1-ór Sesztakertben alperes lakásán, azután Csapó utca 51. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1901. évi június hó 3-án

Sugár Gyula

bir. kiküldött.

ELŐPATAK

gyógyfürdőn,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálneológusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyúvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségben bizonyultak be biztos hatásuaknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzsabában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rástlkór és kedélykórban, idegbajokban, máj- és lépdeganatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hőszám zavarokban és különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy- és fővénykő lerakódás, s húgykőképződéseknél, a méh idült tömölüléseinek, dagainál, férférfolyásban, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csuszajokban.

Az ásványviz használatával kapcsolatosan ujonnan berendezett **meleg- és hideg ásványviz fürdők, hidegvizgyógymód, massage** áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van **orvos gyógytár, távirda, posta, 600 szoba** áll a közönség rendelkezésére napi ár 1 k. 60 f.-tól feljebb, szobák árai május 15-étől július 1-éig és **augusztus 15-étől szeptember 15-ig 30 o/o-al olcsóbbak.** Van 5 vendéglő, melyekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak **parkok, erdei fenyves sétányok, olvasó, zongora- és társalgó termek, Lawn-tennis, tornászati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások**; ugyszintén egy elsőrendű **czigányzenekar.** **Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógy-díjmentességben részesülnek.**

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasut állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolra eső Előpatakra magán- és társas kocsik szállítják a gyógyvendégeket.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad Előpatak, 1901. év május hó.

A fürdőigazgatóság.